

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อมมักจะทำบัญชีเพียงเพื่อเสียภาษีเป็นหลัก และมักจะทำบัญชี 2 ชุด อันอาจสืบเนื่องมาจากสาเหตุที่ต้องการหลบเลี่ยงภาษีอากร และไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านบัญชีในการจัดทำบัญชีให้ธุรกิจ ซึ่งอาจเป็นเพราะคิดว่าไม่คุ้มกับค่าจ้าง จึงมักจะหันไปใช้บริการจากสำนักงานบัญชีให้ช่วยดำเนินการด้านการจัดทำบัญชี เพียงเพื่อให้มีงบการเงินยื่นต่อกรมสรรพากรและกระทรวงพาณิชย์ให้ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น โดยที่งบการเงินนั้น ไม่ได้ถูกทำขึ้นอย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่ยอมรับทั่วไป และไม่ได้สะท้อนภาพที่แท้จริงของกิจการ จึงทำให้ไม่มีข้อมูลที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะทำให้ทราบถึงสถานะการดำเนินงานที่แท้จริง จึงไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่ามีจุดใดบ้างที่เป็นปัญหาและต้องแก้ไข นอกจากนี้ยังไม่สามารถวางแผนหรือจัดทำประมาณการทางการเงิน เพื่อบริหารธุรกิจได้ และจากรายงานการศึกษาของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่าผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ร้อยละ 39.4 ประสบปัญหาด้านการจัดการซึ่งรวมถึงระบบบัญชีของธุรกิจขนาดเล็กยังไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ไม่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง การตัดสินใจและการตั้งราคาทำได้ลำบาก ขาดความชำนาญในการควบคุมสินค้าคงคลัง ผู้ประกอบการบางรายขาดความรู้ทางการบริหาร และบัญชี และขาดระบบข้อมูลที่ดีเพื่อประกอบการตัดสินใจ¹

ดังนั้น การจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจ เพราะการจัดระบบบัญชีที่ดีนั้นจะทำให้ได้งบการเงินที่ถูกต้องมีข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงาน และยังมีประโยชน์ในการวิเคราะห์ และควบคุมต้นทุน ตลอดจนสามารถนำข้อมูลทางการเงินมาวิเคราะห์ต้นทุนหมุนเวียนและสภาพคล่อง ทำให้

---

¹พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล, "ลดความเสี่ยงเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยกู้ SMEs", *การเงินการธนาคาร* (พฤษภาคม 2542) : 123-124.

²ธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, "รายงานการศึกษาเรื่องภาวะปัญหาสภาพคล่อง SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" (มิถุนายน ปี 2543) : 13.

กิจการสามารถวางแผนการทำงานเพื่อให้ธุรกิจดำรงอยู่ได้อย่างต่อเนื่องและยาวนาน

นอกจากความจำเป็นในการใช้ข้อมูลทางบัญชี เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจแล้ว ปัจจุบันนับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป การจัดทำบัญชีของธุรกิจภาคเอกชนจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญ และมีความรู้ความเข้าใจ เพราะหากไม่ปฏิบัติตามอาจมีความผิด และต้องรับโทษทั้งจำทั้งปรับ

จากการที่การจัดทำบัญชีมีความสำคัญดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติ ผู้บริหารหรือผู้ประกอบการหลายคนยังไม่ตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำบัญชี และเห็นความสำคัญของนักบัญชี ยังละเลยอยู่ ผลจึงเกิดการหาเงินและใช้เงินไม่ถูกทาง ทำให้เกิดเงินทุนจมในสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จนกลายเป็นเศรษฐกิจฟองสบู่แตก เกิดวิกฤติทางการเงิน ส่งผลให้เศรษฐกิจตกต่ำต้องฟื้นฟูเป็นการใหญ่ ทั้งในระดับชาติ และในระดับกิจการมาจนถึงทุกวันนี้³

จังหวัดลำปางซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือที่มีสถานประกอบการเป็นจำนวนมากเนื่องจาก มีการคมนาคมสะดวก มีระบบสาธารณูปโภคที่ดีและมีแนวโน้มการเจริญเติบโตทางการค้าที่สูงขึ้น นอกจากนั้นยังมีแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุน เช่น ดินขาวซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตเซรามิก และเป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างรายได้ให้แก่จังหวัดลำปางจำหน่ายทั้งในประเทศ และส่งออกไปขายยังต่างประเทศ นอกจากนั้นยังมีลิกไนต์ซึ่งเป็นถ่านหินใช้ในการผลิตไฟฟ้า ปัจจุบันจังหวัดลำปางมีสถานประกอบการประเภทนิติบุคคลประมาณ 2,160⁴ แห่ง ผู้ประกอบการเหล่านี้ นับได้ว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัด ทำให้เกิดการจ้างงานเป็นจำนวนมาก รวมทั้งเป็นกลไกในการเชื่อมโยงธุรกิจอย่างเป็นระบบ และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ให้ก้าวหน้าต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติในการจัดทำบัญชี ของผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคลใน จังหวัดลำปาง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น และเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการต่อไป

³ รัช ภูมิธ โคโยไทย, วิชาชีพบัญชีบนความท้าทายหลายกระแส (กรุงเทพฯ, 2544), หน้า 3-4.

⁴ ข้อมูลของพาณิชย์จังหวัดลำปาง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคล ในจังหวัดลำปาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงทัศนคติในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคล ในจังหวัดลำปาง
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในด้านการจัดทำบัญชี และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางบัญชี